

Cilt 3 / Sayı 2 / Kış 2023

Araştırma Makalesi

Teknoloji Tabanlı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Destekleyici Materyal Olarak YouTube Üzerinden Paylaşılan Videoların Kullanılması Üzerine Bir İnceleme

Hanife Gezer

Doktor

ORCID: 0000-0002-8655-5714

hanifegezer@gmail.com

Gezer, Hanife. "Teknoloji Tabanlı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Destekleyici Materyal Olarak YouTube Üzerinden Paylaşılan Videoların Kullanılması Üzerine Bir İnceleme". *Kün: Edebiyat ve Kültür Araştırmaları Dergisi* 3.2 (Kış 2023): 3-17.
DOI: <https://doi.org/10.54281/kundergisi.31>.

Geliş Tarihi: 24.08.2023 / Kabul Tarihi: 05.10.2023 / Yayımlanma Tarihi: 29.12.2023

Bu çalışma Creative Commons Attribution 4.0 International License ile lisanslanmıştır.

Teknoloji Tabanlı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Destekleyici Materyal Olarak YouTube Üzerinden Paylaşılan Videoların Kullanılması Üzerine Bir İnceleme

Hanife Gezer

Özet

2005'te kurulan YouTube, video paylaşma ve paylaşılan videoları izleme imkânı sunan sosyal ağlardan biridir. YouTube eğlence, eğitim gibi çeşitli alanlarda faydalı içeriklerin paylaşıldığı bir bilgi kaynağıdır. Her kesimden kişilerin, zaman ve mekândan bağımsız olarak istedikleri konudaki videolara ücretsiz erişim sağladıkları aynı zamanda diğer kullanıcılarla da etkileşime geçebildikleri bir öğrenme ortamıdır. Ayrıca bu ortamda bireysel paylaşımların yanında kurumlar da eğitimlerini destekleyici paylaşımlarda bulunmaktadır. Bu çalışmanın konusu Yunus Emre Enstitüsü tarafından yabancı dil olarak Türkçe öğretimi için hazırlanan ve YouTube'da paylaşılan videolardır. Bu çalışmayla Türkçe öğretimi ile ilgili YouTube video paylaşım sitesi üzerinden paylaşılan videoların YEE Yabancı Dil Olarak Türkçe Çevrimiçi kursunda destekleyici eğitim materyali olarak kullanımına yönelik öğrenci görüşlerine ulaşmak amaçlanmıştır. Dersler Yedi İklim Türkçe Z-Kitap üzerinden anlatılmakta, öğrenciler dersleri Yedi İklim Türkçe Ders Kitabı'ndan takip etmektedirler. Çalışmada öğrenmeyi desteklemek amacıyla hazırlanan diğer materyallerin yanında YEE YouTube sayfasındaki videolar kullanılmıştır. Bu çalışmada önce YouTube'da hazırlanan oynatma listeleri ve videoların içeriği hakkında bilgi verilecektir. Daha sonra videolar, işlevsel dil bilgisinin verilmesi, öğrenenlerde anlatım bozuklukları konusunda farkındalık oluşturması ve kültür aktarımı açısından değerlendirilecektir. Videoların söz konusu alanlardaki etkisini ölçmek için nicel araştırma yöntemlerinden anket formu kullanılmıştır. Çalışma grubunu, 2023-2 72. Grup sınıfında bulunan Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen ve gönüllülük esasına göre seçilen 9 kişi oluşturmaktadır.

Anahtar Sözcükler: teknoloji tabanlı dil öğretimi, işlevsel dil bilgisi, anlatım bozuklukları, kültür aktarımı

Abstract

A Study on the Use of Videos Shared on YouTube as Supporting Material in Teaching Turkish as a Technology-Based Foreign Language

Founded in 2005, YouTube is one of the social networks that offers the opportunity to share and watch videos. YouTube is an information resource where useful content is shared in various fields such as entertainment and education. It is a learning environment where people from all walks of life have free access to videos on

any topic they want, regardless of time and place, as well as interact with other users. In addition to individual posts in this environment, institutions also share posts that support their education. The subject of this study is the videos prepared by Yunus Emre Institute for teaching Turkish as a foreign language and shared on YouTube. With this study, it is aimed to reach the opinions of the students about the use of the videos shared on the YouTube video sharing site about Turkish teaching as a supportive educational material in the YEE Turkish as a Foreign Language Online course. Lessons are taught through Yedi İklim Turkish Z-Book, and students follow the lessons from Yedi İklim Turkish Textbook. In addition to other materials prepared to support learning, the videos on the YEE YouTube page were used in the study. In this study, firstly, information about the content of playlists and videos prepared on YouTube will be given. Later, the videos will be evaluated in terms of teaching functional grammar, raising awareness of expression disorders in learners, and cultural transfer. Questionnaire form, one of the quantitative research methods, was used to measure the impact of the videos in these areas. The study group consists of 9 people who learn Turkish as a foreign language in the 2023-2 72nd Group class and are selected on a voluntary basis.

Keywords: technology-based language teaching, functional grammar, expression disorders, cultural transfer

Giriş

Teknolojinin gelişmesi ile dünya insanlar için daha da küçülmüştür. Farklı ülkelerle olan siyasi, kültürel, ekonomik, bilimsel ilişkiler; bu ülkelerdeki iş imkânları, akademik eğitim olanakları gibi nedenlerle yabancı dil bilmek bir gereksinim hâline gelmiştir. Bu durum Türkçe için de geçerli olmuştur. Yabancı dil olarak Türkçenin öğrenimi giderek önem kazanmış ve bu alanda yapılan gerek özel gerek kamusal kurumların çalışmaları sayesinde Türkçe öğrenen kişi sayısı hızla artmıştır. Başlangıçta dil öğretiminde dil bilgisi kurallarının ve söz varlığının öğretilmesi üzerinde durulurken 2000'li yıllardan sonra dil öğrenmenin daha karmaşık bir süreç olduğunun farkına varılmıştır. Bununla birlikte hedef dilin yapısını öğrenme, kültürel öğeleri tanıma, dili farklı toplumsal ortamlarda kullanma ve iletişim kurma gibi beceriler de yabancı dil öğrenme sürecine dâhil olmuştur. Bu durum ve teknolojinin hızla gelişmesi yabancı dil öğretimi alanında da yenilikleri beraberinde getirmiştir. Basılı materyallerin kullanımını disketler, CD'ler, televizyon, bilgisayar izlemiş ve son olarak internetle birlikte uzaktan eğitim ortamları oluşmuş ve eğitim ortamları çeşitlenmiştir (Görü 2011).

Yabancı dil öğretiminin kalıcı olarak gerçekleştirilmesinde araç ve gereçlerin öneminin ortaya konulmasıyla birlikte teknoloji tabanlı araçlar da yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde kullanılmaya başlanmıştır. Teknolojinin eğitim ortamında kullanılması ile öğrenme daha zevkli bir hâle gelmiş, öğrenenlerin dikkatini çekmek ve anlatılması zor olan kavramların anlatılması kolaylaşmıştır. Ama teknolojinin dil eğitiminde kullanılmasındaki başarının hem öğretmenlerin teknolojiyi derslerine nasıl entegre ettiklerine hem de öğrencilerin teknolojiyi kullanma becerilerine bağlı olduğu unutulmamalıdır (Davis 2006). Dil öğretiminde teknoloji kullanımı konusunda öğrencilerin teknoloji bilgileri, teknolojiyi kullanma becerileri de önem arz etmektedir.

Öğrenme sürecine web destekli ortamların dâhil olması ile öğrenenler için her zaman ve her şartta bilgiye ulaşmak kolaylaşmış, öğrenme için daha esnek ortamlar oluşmuştur. Söz

konusu web destekli ortamlardan biri de “sosyal ağlar”dır. “Sosyal teknolojiler sayesinde bir grup insan tarafından kullanılan etkinlikler bütünü” (Hamid ve diğer. 419-422) olarak tanımlanan sosyal ağlar, kullanıcılara “kişiselleştirilmiş” ortamlar sağlamakta ve her zamanda, şartta bilgiye ulaşmayı kolaylaştırmaktadır (Özarslan ve diğer. 2007). YouTube da eğlenceli videoların yanında eğitsel videoların paylaşıldığı ve kullanıcıların bu videolara kolaylıkla erişebildiği bu sosyal ağlardan, video paylaşım sitelerinden biridir.

Kullanıcıların paylaşım yapabildiği web ortamları gün geçtikçe çeşitlenmekte ve sayıları artmaktadır. Bu da paylaşılan videoların sayısını arttırmakta ve kullanıcıların daha kısa sürede bilgiye ulaşabilmesini sağlamaktadır (Copley 2007). Günümüzde insanlar, internette geçirdikleri vaktin çoğunu video, film vb. izlemek; podcast, müzik vb. dinlemek için harcamaktadırlar. Videoların en önemli avantajı internet sayesinde bilgisayara indirmeden istenildiği zaman ve yerde izlenebilmeleri ayrıca bu videoların paylaşıldığı sitelerin ücretsiz oluşudur. Bu yolla daha kısa sürede bilgiye ulaşılabilir. Bu yolla daha kısa sürede bilgiye ulaşılabilir.

Bu çalışmada, YouTube Yunus Emre Enstitüsü hesabında paylaşılan videoların eğitim materyali olarak kullanımlarına yönelik öğrenci görüşleri incelenecektir. Videoların etkisi, içerik açısından üç başlık altında incelenecektir:

1. İşlevsel dil bilgisinin verilmesi
2. Öğrenenlerin yaptıkları yanlışları ve anlatım bozukluklarını fark etmelerine katkısı
3. Kültürün aktarılması

Yazılı ve sözlü iletişime geçebilmek için dil bilgisi öğretiminin gerekliliği ve önemi açıktır. Önemli olan dili, bağlamına uygun olarak kullanmayı öğrenmektir. Öğrenenin, dil bilgisi kurallarını gerçek yaşama aktarabilmesi önem arz etmektedir. Yoksa öğrenen dil bilgisi yapılarını anlasa bile hangi durumlarda kullanacağını bilemeyecektir. Dil bilgisi sadece kurallardan oluşan bir yapı değildir. Ses, biçim ve cümle yapılarının anlam ve kullanım boyutuna da odaklanması gerekmektedir (Cem Değer, Çetin ve Oflaz Köleci 2). İşte kullanılan dil üzerine odaklanan işlevsel dil bilgisi, kurallar koymak yerine dili betimlemeyi amaçlar. Bunu da dili, kullanımdan ayırmadan tasvir ederek yapar. İşlevsel dil bilgisi, dilin yapısı ile yapıların sahip olduğu işlevleri bağlam içinde görme imkânı sağlar (Benzer 4). Yani dil birimlerinin günlük hayatta nasıl kullanılacağını açıklayan bir dil bilgisi işlevseldir (Halliday 1985).

YouTube’da “Türkçe Öğreniyorum” başlığı altında hazırlanan gramer videoları yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin geneline hitap etmektedir. Videolar seviyelere ayrılarak (A1-A2-B1-B2) ayrılarak verildiği için her öğrenen kendi seviyesine uygun videoyu izleyebilmektedir. Ayrıca dil bilgisi öğretiminde asıl amacın bilgi vermek değil, bilginin beceriye dönüşmesini sağlamak olduğu öğreticilerin iyi bir yol gösterici ve alanında yeterli yetkinliğe sahip kişiler olması önem arz etmektedir. Bu açıdan bakıldığında videoları anlatan öğreticiler, kendi alanında gerekli yetkinliğe sahip kişiler olduğu görülmektedir. Bu çalışmada “Türkçe Öğreniyorum” başlığı altındaki gramer videoları ve Türkçenin günlük hayattaki kullanıma yönelik hazırlanan “Türkçemle Yarışıyorum”, “Günlük Hayatta Türkçe” videolarının işlevsel dil bilgisine yönelik olup olmadığı incelenmiştir.

Çalışmanın ikinci başlığı, öğrenenlerin videoları izleyerek yanlış dil kullanımlarını ve anlatım bozukluklarını fark etmeleridir. YouTube sitesindeki “Türkçe Öğreniyorum” videoları gramer kaynaklı anlatım bozuklukları, “Gülelim Eğlenelim” videoları yanlış kullanılan

sözcükler, “Deyimler: Düşündüğün Gibi Değil” ve “Atalar Ne demiş” deyim ve atasözlerinin yanlış kullanılması açısından incelenmiştir.

Son olarak yabancı dil öğreniminin beraberinde gelen bu dile ait kültürün aktarılması konusu ele alınmıştır. Yabancı dil öğreniminde öğrenenlerin iletişim kurmaları, öğrenilen dilin aktif olarak kullanılabilmesi açısından oldukça önemlidir. İletişim kurma da yeni bir kültür ile münasebeti de gerektirir. Öğrenen kişi, ana dili dışında farklı bir dilin ve o dili konuşan topluma ait kültürün sınırlarına girmiş olur. Kültür, bir milletin yaşam tarzıdır, aynı coğrafyada yaşayan, aynı dili konuşan toplumlara özgü maddi ve manevi birikimlerin toplandığı bir bütündür. Bu bütünün aktarıcısı ise kültürden etkilenen ve kültürle şekillenen dildir. Bu nedenle yeni bir dil öğrenenler o dili konuşan milletin kültürünü de öğrenmelidir (Güneş 2013). Dil öğretimi, sadece dil bilgisi veya kelime öğretimi değildir. Dil öğretimi, dilin içinde geliştiği kültürün de öğretimidir. Bu nedenle dil öğretimi ve kültür aktarımı, eş zamanlı ve birbirini destekler şekilde olmalıdır (Boylu 2014).

Öğrenenlere dil öğretimiyle birlikte kültürün aktarılması konusu önemlidir çünkü öğrenenlerin alıştığı kültürün dışında olan bu farklı kültürel ortam, kendilerine psikolojik olarak set çekmelerine ve başarısız olacaklarını düşünmelerine neden olabilir. Bu nedenle bu durumun ortaya çıkmasını engellemek için eğlenceli, bireyi sıkmayan ve zorlamayan bir yol izlenmelidir (Barın 2004). Bu çalışmada videoların dil öğretimi ve kültür aktarımını eş zamanlı ve birbirini destekler nitelikte olup olmadığı, eğlenceli mi sıkıcı mı olduğu ve kültür aktarımında ne kadar başarılı olduğu incelenmiştir.

YouTube ve Yunus Emre Enstitüsünün YouTube’da Paylaştığı Videoların İçeriği

Facebook, Twitter, Instagram gibi sosyal ağlar kullanıcıların video ve fotoğraflarını paylaşabildikleri, başka kullanıcıların yaptığı paylaşımlara yorum yapabildikleri sanal ortamlardır. Bu web sayfaları dil öğretiminde farklı bir ortam arayan öğretici ve öğrenciler tarafından da kullanılabilir (Chartrand 2012). Bu nedenle yabancı dil olarak Türkçe öğretimi için de bu tür sosyal ağlar kullanılabilir.

İlhan ve Aydoğdu (2019)’nun çalışmasında YouTube kullanıcılarının kullanım motivasyonları incelenmiştir. Katılımcıların verdikleri yanıtlara göre YouTube, en çok “Bilgilenmek” amacı ile kullanılmaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sosyal medya kullanımının öğrencilerin yazma becerisi üzerine olan etkisini araştıran Çangal (2020), öğrencilerin Türkçelerini geliştirmek, Türkçe dizi ve film izlemek, Türkçe videolar izlemek, Türkçe şarkı dinlemek gibi faaliyetlerini gerçekleştirmek için en çok YouTube sitesini kullandıkları sonucuna ulaşmıştır.

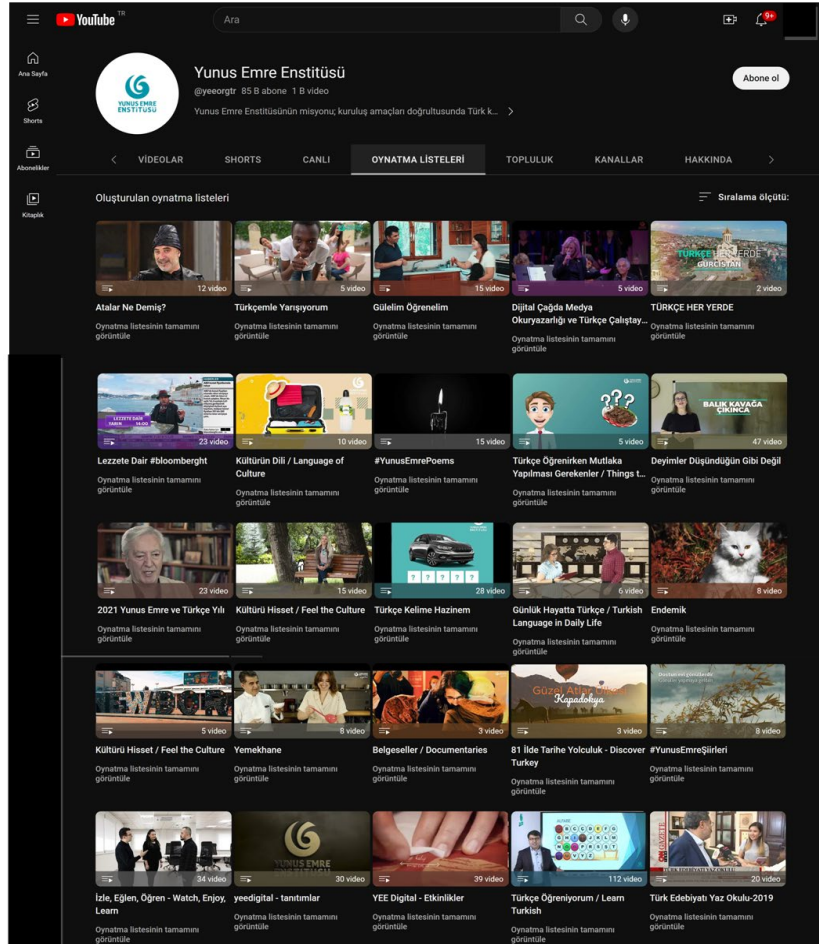
YouTube, kullanıcılara video yükleme, izleme, paylaşma ve diğer kullanıcılar ile iletişim kurma imkânı sağlayan Google’a ait bir video paylaşım sitesidir. Kullanıcılara reklam olanağı da sağlamaktadır. 2005 yılında kurulduktan sonra 2006 yılında Google tarafından satın alınmıştır. YouTube, bireylerin, kuruluşların ve şirketlerin kendi tanıtımlarını yapmalarında önemli bir rol oynayan kitle iletişim araçlarının en çok kullanılanlarından biridir. Ayrıca iletişime de yön vermektedir. Kullanıcıları, geleneksel medyada sadece dinleyen, izleyen bireyler olmaktan çıkarıp videolar çeken, yükleyen ve paylaşan bireyler haline gelmelerini sağlamıştır.

YouTube, aynı zamanda videoların eğitim amacıyla kullanılmasını ve pedagojik bir ortam oluşturmayı da hedeflemektedir. Ayrıca YouTube kullanıcılarının videolara erişim

sağlayabilecekleri sanal bir kütüphane ortamı da oluşturulmuştur (Duffy 2008). YouTube'un eğitim ortamı olarak kullanılmasına ilişkin çeşitli çalışmalar [(Alp ve Kaleci 2018); (Cihangir ve Çoklar 2021); (Aruğarslan ve Çivril 2023)] mevcuttur.

Yunus Emre Enstitüsünün YouTube sayfası, enstitünün kuruluş amaçları doğrultusunda (Türk kültürünün, dilinin, tarihinin ve edebiyatının daha iyi tanıtılması ve öğretilmesini sağlamak, bu alanda yetkin bireyler yetiştirmek ve yetişmesine katkıda bulunmak) 11 Eylül 2014 tarihinde açılmıştır. Enstitünün ayrıca Facebook, Instagram ve Twitter'da da sayfaları bulunmaktadır. Ama YouTube hesabında diğerlerinden farklı olarak pedagojik bir ortam oluşturulmuştur.

"Türkçe Öğreniyorum/Learn Turkish" videoları A1-A2-B1-B2 seviyelerinde dil bilgisi kurallarının anlatıldığı videolardır. "Gülelim öğrenelim" videoları, kelimelerin yanlış kullanımından kaynaklanan hataları; "Deyimler: Düşündüğün Gibi Değil" ve "Atalar Ne demiş" videoları atasözleri ve deyimleri; "Türkçemle Yarışıyorum", "Günlük Hayatta Türkçe" videoları farklı sosyal ortamlarda Türkçenin nasıl kullanıldığı; "Türkçe Her Yerde", "Kültürün Dili", "Kültürü Hisset", "Lezzete Dair", "Endemik", "81 İlde Tarihe Yolculuk" videoları Türk kültürünü konu alan videolardır.

Şekil 1. Yunus Emre Enstitüsü Youtube Kanalı

Amaç

Bu araştırmada, yabancı dil olarak Türkçe öğretimini desteklemek amacıyla enstitünün YouTube sayfasında paylaştığı videolar hakkında, Yunus Emre Enstitüsü Çevrimiçi Türkçe kurslarına katılan öğrenci görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Öğrenci görüşlerini

incelemek için enstitü sayfasındaki videoların içeriği göz önünde bulundurularak yabancı dil öğretimi için önemli olan üç başlık belirlenmiştir. Öğrenci görüşleri bu üç başlık çerçevesinde değerlendirilmiştir. Araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Dil bilgisi anlatılan videolar, işlevsel dil bilgisine (dil birimlerinin günlük hayatta nasıl kullanılacağını anlatan) yönelik hazırlanıp hazırlanmadığına dair öğrenci görüşleri nelerdir?
2. Videoların, öğrencilerin yaptıkları yanlışları ve anlatım bozukluklarını fark etmelerine katkısı olup olmadığı konusundaki öğrenci görüşleri nelerdir?
3. Videoların, Türk kültürünü aktarmada yararlı olup olmadığı konusundaki öğrenci görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırma Deseni

Araştırmanın amacı, uzaktan eğitim ile gerçekleştirilen yabancı dil olarak Türkçe öğretim sürecini desteklemek amacıyla eğitsel bir sosyal ağ olarak kullanılan Yunus Emre Enstitüsü YouTube sayfasında paylaşılan videolar hakkındaki öğrenci görüşlerinin tespit edilmesidir. Bu amaçla araştırmanın yöntemi nicel araştırmalardan genel tarama modeli olarak belirlenmiştir.

Çalışma Grubu

Çalışmanın katılımcılarını, Yunus Emre Enstitüsü bünyesinde verilen Çevrimiçi Türkçe kursuna katılan ve 2023-2 72. Grup sınıfında bulunan Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen 9 kişi oluşturmaktadır. Sınıf C1 düzeyindedir. 3 Haziran-20 Ağustos arasında cumartesi ve pazar günleri olan kurs 12 hafta-saat sürmüştür. Sınıf mevcudunun 11 kişi olmasına rağmen öğrencilerden biri kursu bıraktığı için, diğeri de süreç sonundaki görüşmeye ve ankete katılmadığı için çalışmada 9 kişinin görüşleri toplanmıştır. Anket, öğrencilere sınıfın WhatsApp grubundan gönderilmiş ve çevrimiçi bir toplantı düzenlenerek ankete cevap vermeleri istenmiştir.

Katılımcı	Yaşadığı Ülke	Yaş	Cinsiyet	Anadili	Türkçe Dil Seviyesi	Devamsızlık
K1	Kazakistan	28	Kadın	Kazakça	B2	%16,6
K2	Kazakistan	29	Kadın	Kazakça	B2	%4,16
K3	Kırgızistan	18	Kadın	Kırgızca	B2	%0
K4	Mısır	24	Kadın	Arapça	B2	%12,49
K5	Kazakistan	30	Kadın	Kazakça	B2	%0
K6	Kazakistan	38	Kadın	Kazakça	B2	%8,3
K7	Bosna-Hersek	24	Kadın	Boşnakça	B2	%16,6
K8	İran	30	Kadın	Farsça	B2	%16,6
K9	İran	33	Kadın	Azerice	B2	%8,33

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Katılımcıların hepsi kadındır. Katılımcıların %55,5'i Kazakistan, %22,2'si İran, %11,1'i Bosna Hersek, %11,1'i Mısır'dandır. %33,3'ü 18-25 yaş, %55,5'i 25-35 yaş ve %11,1'i 35-45 yaş arasındadır. 12 haftalık süreç boyunca katılımcılar düzenli olarak derslere katılmıştır. Katılımcılar, %30'dan fazla devamsızlık yapmaları durumunda "Başarısız" sayılmaktadır ve kuru tekrar etmektedir. Bu sınıfta devamsızlıktan dolayı "Başarısız" olan kimse bulunmamaktadır.

Uygulama Süreci

3 Haziran-20 Ağustos arasında her hafta cumartesi ve pazar günleri üçer saat olan kurs 12 hafta-72 saat sürmüştür. Öğrenciler B2 kurundan C1 kuruna yeni başlamışlardır. Derslerde, teknoloji tabanlı Türkçe öğretimine dayanan Yedi İklim Türkçe Z-Kitap uygulaması, Yedi İklim Türkçe C1 Ders Kitabı ve Çalışma Kitabı kullanılmıştır. Öğretim sürecini desteklemek amacıyla Yunus Emre Enstitüsü YouTube sayfasında paylaşılan videolar ve öğrencilere yönelik hazırlanan materyaller kullanılmıştır.

Enstitünün YouTube sayfasında dil bilgisi ile ilgili videolar B2 seviyesinde son bulmaktadır. Ama C1 seviyesinden önceki seviyelerde anlatılan bazı dil bilgisi konularında öğrencilerin eksikleri olduğu görülerek bazı konular materyal hazırlanarak tekrar anlatılmış ve ders dışında bu konuları enstitünün YouTube'daki ilgili videolarından ve sınıf için hazırlanan materyallerden tekrar etmeleri istenmiştir. Dil bilgisi ile ilgili videolar, derslerden önce derse ön hazırlık yapılması ve anlatılan konuların ders dışında tekrar edilmesi için öğrencilere önerilmiştir.

“Deyimler Düşündüğün Gibi Değil” ve “Atalar Ne demiş” videolarından bazı örnekler derste deyimler ve atasözleri konusu anlatılırken kullanılmıştır. Ders dışı etkinliği olarak bu videoların hepsinin izlenmesi öğrencilere tavsiye edilmiştir.

Derslerde, Yedi İklim Türkçe C1 Ders kitabındaki konular anlatılırken anlatılan konularla ilişkili olan “Türkçemle Yarışyorum”, “Türkçe Her Yerde”, “Kültürün Dili”, “Kültürü Hisset”, “Lezzete Dair”, “Endemik”, “81 İde Tarihe Yolculuk” videoları ile bağlantı kurulmuş ve bu videolar tanıtılarak öğrencilere izlemeleri tavsiye edilmiştir.

12 haftalık süreçte öğrencilerin çeşitli etkinlikleri gerçekleştirme durumları gözlenmiş ve süreç sonunda da anket formu ile katılımcıların demografik bilgileri ile YouTube kullanımları ve YouTube sayfasında paylaşılan videoların yabancı dil olarak Türkçenin öğrenilmesine katkıları konusundaki görüşleri toplanmıştır.

Verilerin Toplanması

Katılımcılara uygulanan anket 2 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde bu araştırmaya katılan katılımcıların “Teknoloji ve YouTube kullanımlarına ilişkin verilerin toplanması için kapalı uçlu sorulardan oluşan 10 maddeye yer verilmiştir. Bu sorular hazırlanırken daha önce yapılan benzer araştırmalardan (Alp ve Kaleci 2018; Karatay, Karabuğa ve İpek 2018; Aruğarslan ve Çivril 2023) yararlanılmıştır.

Anketin ikinci bölümü, Yunus Emre Enstitüsü YouTube sayfasında paylaşılan videoların yabancı dil olarak Türkçenin öğrenilmesine katkıları konusundaki görüşlerinin tespit edilmesi için hazırlanmıştır. Bu bölüm 4 temadan oluşmaktadır. Birinci temada öğrencilerin yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde teknolojiden faydalanılması ve Yunus Emre Enstitüsü YouTube sayfasında paylaşılan videolarla ilgili genel görüşlerinin toplanmasına yönelik 4 maddeye yer verilmiştir. İkinci temada Türkçe dil bilgisi anlatılan videoların işlevsel olup olmadığına yönelik görüşlerin tespit edilmesine yönelik 6 maddeye yer verilmiştir. Üçüncü temada videoların, öğrencilerin yaptıkları yanıtları ve anlatım bozukluklarını fark etmelerine katkısı olup olmadığı konusundaki öğrenci görüşlerinin tespit edilmesine yönelik 6 maddeye yer verilmiştir. Dördüncü temada videoların, Türk kültürünü aktarmada yararlı olup olmadığı konusundaki öğrenci görüşlerinin tespit edilmesine yönelik 8 maddeye yer verilmiştir. Bu bölümlerdeki maddelerin cevapları beşli Likert ölçeğine göre

“Tamamen Katılıyorum (5), Katılıyorum (4), Kararsızım (3), Katılmıyorum (1), Hiç Katılmıyorum (1)” şeklinde sınıflanmıştır. Çalışma için oluşturulan anket maddelerinin kapsam geçerliği açısından değerlendirilmesi amacıyla yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanından 3 uzman görüşü alınmıştır. Uzmanların geri dönüşleri neticesinde anketin son hâli meydana getirilmiştir. Anket maddelerinin içsel tutarlılığını ölçmek için Cronbach Alfa güvenilirlik analizi tekniği uygulanmıştır. Bu analize göre Cronbach Alfa katsayısı 0,64 bulunduğu için anketin güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Anket verileri, MS Excel’de analiz edilmiş ve verilerin analizi tablolaştırılarak betimsel ve anlam çıkartıcı istatistiksel yöntemlerden frekans, aritmetik ortalama ve yüzde değerleri çalışmaya eklenmiştir.

1,00-1,80	Hiç Katılmıyorum
1,81-2,60	Katılmıyorum
2,61-3,40	Kararsızım
3,41-4,20	Katılıyorum
4,21-5,00	Tamamen Katılıyorum

Tablo 2. Anlamaları Görüşleri Yorumlama Aralıkları

Bulgular ve Sonuç

Bu çalışma kapsamında 12 haftalık süreçte çevrimiçi olarak yürütülen yabancı dil olarak Türkçe öğretimi derslerinde hazırlanan materyaller ve Yunus Emre Enstitüsü YouTube sayfasındaki videolar destekleyici materyal olarak kullanılmıştır. Öğrencilerin Yunus Emre Enstitüsü YouTube sayfasında paylaşılan videoların yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde destekleyici materyal olarak kullanımına ilişkin görüşleri anket formu kullanılarak tespit edilmiştir. Öğrenci görüşleri “Dil bilgisi anlatılan videoların, işlevsel dil bilgisine (dil birimlerinin günlük hayatta nasıl kullanılacağını anlatan) yönelik hazırlanıp hazırlanmadığına dair öğrenci görüşleri”, “Videoların, öğrencilerin yaptıkları yanlışlıkları ve anlatım bozukluklarını fark etmelerine katkısı olup olmadığı konusundaki öğrenci görüşleri” ve “Videoların, Türk kültürünü aktarmada yararlı olup olmadığı konusundaki öğrenci görüşleri” şeklinde dört tema altında incelenmiştir. Anket formunda yer alan maddelere ait bulgu ve yorumlar şu şekildedir:

Değişken	Durum	Frekans	%
Bilgisayar	Kullanıyor	9	100
	Kullanmıyor	0	0
Akıllı telefon	Kullanıyor	9	100
	Kullanmıyor	0	0
Ev interneti	Var	8	88,8
	Yok	1	11,1
Mobil internet	Var	8	88,8
	Yok	8	11,1

Tablo 3. Öğrencilerin Teknoloji Kullanım Durumları

12 haftalık süreç içerisinde çevrimiçi olarak verilen derslere katılan ve ankete cevap veren öğrencilerin hepsi bilgisayar ve akıllı telefon kullanmaktadır. Öğrencilerin %11,1’inin ev interneti ve %11,1’inin mobil interneti yoktur. Süreç içerisinde teknolojik sebeplerden dolayı derse katılmayan öğrenci olmamıştır.

Değişken	Durum	frekans	%
	Nadiren	0	0
	Ara sıra	2	22,2

Hangi sıklıkta YouTube kanalını ziyaret ediyorsunuz?	Sık sık	4	44,4
	Her zaman	3	33,3
YouTube’da Yunus Emre Enstitüsünün kanalına abone oldunuz mu?	Evet	8	88,8
	Hayır	1	11,1
Hangi içerikteki videoları daha çok seyrediyorsunuz? Üçünü seçiniz.	Türkçe öğreniyorum	5	18,5
	Türkçe Kelime Hazinesi	3	11,1
	Atalar ne demiş?/Deyimler düşündüğün gibi değil	8	29,6
	Gülelim öğrenelim	4	14,8
	Türkçemle Yarışyorum/Günlük Hayatta Türkçe	3	11,1
	Kültürün Dili/Kültürü Hisset/Lezzete Dair/Endemik/81 İlde Tarihe Yolculuk	4	14,8
Bir videoyu birden fazla kez izliyor musunuz?	Evet	3	33,3
	Hayır	6	66,6
Bir videoyu izlerken yarıda bırakıyor musunuz?	Evet	3	33,3
	Hayır	6	66,6
Videoyu izlemeyi bırakıyorsanız hangisidir? sebebi	Anlatıcı (sıkıcı anlatım, bilgi yetersizliği vb)	0	0
	İçeriğin uzun, sıkıcı ve ilgi çekici olmaması	1	33,3
	Diğer (kişisel ve çevresel nedenler)	2	66,6

Tablo 4. Öğrencilerin Youtube Sitesini ve Videoları Kullanımları ile İlgili Davranışları

Ankete katılan öğrencilerin, %33,3’ü “Her zaman”, %44,4’ü “Sık sık” ve %22,2’si “Ara sıra” YouTube kanalını ziyaret ettiğini söylemiştir. Katılımcıların %88,8’i YouTube’da Yunus Emre Enstitüsünün kanalına abone olmuş, %11,1’i YouTube’da Yunus Emre Enstitüsünün kanalına abone olmamıştır. Enstitünün sayfasında paylaşılan videolarla ilgili “Hangi içerikteki videoları daha çok seyrediyorsunuz? Üçünü seçiniz.” maddesinde katılımcıların içerik olarak en çok izledikleri üç videoyu işaretlemeleri istenmiştir. Bu maddede katılımcılardan içerik açısından en çok izledikleri üç seçeneği seçmeleri istenmiştir. Buna göre en çok izlenen videolar %29,6 ile “Atalar ne demiş?/Deyimler düşündüğün gibi değil” videoları olmuştur. Bu videoları, %18,5 ile “Türkçe öğreniyorum” videoları, %14,8 ile “Gülelim öğrenelim” ve “Kültürün Dili/Kültürü Hisset/Lezzete Dair/Endemik/81 İlde Tarihe Yolculuk” videoları, %11,1 ile “Türkçe Kelime Hazinesi” ve “Türkçemle Yarışyorum/Günlük Hayatta Türkçe” videoları izlemiştir. Katılımcıların %33,3’ü “Bir videoyu birden fazla kez izliyor musunuz?” maddesine “Evet” cevabı verirken, %66’sı “Hayır” cevabını vermiştir. “Bir videoyu izlerken yarıda bırakıyor musunuz?” maddesine ise %33,3 kişi “Evet” cevabı vermiştir. Bu kişilerden %33,3’ü videoyu izlemeyi yarıda bırakmalarının nedeni olarak “İçeriğin uzun, sıkıcı ve ilgi çekici olmaması”nı, %66,6’sı ise “Diğer (kişisel ve çevresel nedenler)”i seçmiştir.

Teknoloji Tabanlı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Destekleyici Materyal Olarak YouTube Üzerinden Paylaşılan Videoların Kullanılması Üzerine Bir İnceleme

Öğrenci Görüşleri	Aritmetik Ortalama	%				
		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1. Türkçe öğretiminde teknolojiden faydalanılmasının öğrenmeye olumlu katkı sağladığını düşünüyorum.	,88	8,8	1,1			
2. YEE YouTube sayfasında paylaşılan videoları gereksiz buluyorum.	,33				3,3	6,6
3. YEE YouTube sayfasında paylaşılan videoları sıkıcı buluyorum.	,44				4,4	5,5
4. YEE YouTube sayfasında paylaşılan videoları eğlenceli buluyorum.	,88	8,8	1,1			
5. Dil bilgisi ile ilgili "Türkçe Öğreniyorum" videoları her seviyedeki öğrenciye hitap ediyor.	,00	9,9				
6. "Türkçe Öğreniyorum" videoları dil bilgisi yapılarını öğrenmeye yardımcı oluyor.	,66	6,6	3,3			
7. "Türkçe Öğreniyorum" videolarında anlatılan dil yapılarını iletişimde nasıl ve nerede kullanacağıma dair örnekler veriliyor.	,22	2,2	7,7			
8. Derslerle ilgili videoları anlatan öğretmenlerin gerekli yetkinliğe sahip olduğunu düşünüyorum.	,88	8,8	1,1			
9. Öğretmenin yönlendirmesine göre derslerle ilgili videoları derse katılmadan önce anlatılacak konu ilgili ön hazırlık yapmak için izliyorum.	,11	1,1	2,2	3,3	3,3	
10. Öğretmenin yönlendirmesine göre derslerle ilgili videoları öğrendiklerimi tekrar etmek için izliyorum.	,00	1,1	3,3	1,1	3,3	1,1
11. "Gülelim öğrenelim" videoları yanlış anlamda kelime kullanımlarını fark etmeyi sağlıyor.	,77	7,7	2,2			
12. "Deyimler Düşündüğün Gibi Değil" videoları deyimlerin iletişimde doğru olarak nasıl kullanılacağını açıkça gösteriyor.	,77	7,7	2,2			
13. "Atalar Ne demiş" videoları atasözlerini iletişimde doğru olarak nasıl kullanılacağını açıkça gösteriyor.	,88	8,8	1,1			
14. "Türkçe öğreniyorum" videoları yanlış veya eksik kullandığım gramer yapılarını fark etmemi sağlıyor.	,33	3,3	6,6			
15. "Türkçemle yarışıyorum" videoları farklı sosyal ortamlarda dili doğru olarak nasıl kullanılacağı konusunda katkı sağlıyor.	,22	2,2	7,7			
16. "Günlük Hayatta Türkçe" videoları farklı sosyal ortamlardaki günlük konuşmaları pratik yapmaya katkı sağlıyor.	,00	1,1	7,7	1,1		

17. Dil ve kültür bağlantılıdır. Bu yüzden Türkçe öğretilirken Türk kültürünün de öğretilmesi önemlidir.	,00	9,9				
18. YEE YouTube hesabında paylaşılan videolarda Türk dili ile birlikte Türk kültürü de öğretilmeye çalışılmaktadır.	,88	8,8	1,1			
19. "Kültürün Dili" videolarında Türk kültürünün önemli parçalarından örneklere yer verilmektedir.	,55	6,6	2,2	1,1		
20. "Kültürü Hisset" videolarında yabancıların Türk şehirlerini gezerek Türkçe tanıtması anlatan kişilerle empati kurmayı sağlamaktadır.	,88	4,4	3,3	1,1		
21. "Kültürü Hisset" videoları Türk kültürüne karşı merak uyandırmaktadır.	,11	5,5	3,3			
22. "Lezzete Dair" videoları yemek kültürüne dikkat çekmektedir.	,44	1,1	2,2	4,4	2,2	
23. "Endemik" videoları Türkiye'nin şehirleri ile ilgili dikkat çekici bilgiler vermektedir.	,55	1,1	4,4	3,3	1,1	
24. "81 İilde Tarihe Yolculuk" videoları Türkiye'deki şehirlerde bulunan önemli tarihi yerler ile ilgili önemli bilgiler vermektedir.	,00	2,2	5,5	2,7		

Tablo 5. Yunus Emre Enstitüsü YouTube Sayfasında Paylaşılan Videolarla İlgili Öğrenci Görüşleri

Birinci temada öğrencilerin yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde teknolojiye faydalanılması ve YEE YouTube sayfasında paylaşılan videolarla ilgili genel görüşlerinin toplanmasına yönelik 4 maddeye yer verilmiştir. Katılımcılar, "Türkçe öğretiminde teknolojiye faydalanılmasının öğrenmeye olumlu katkı sağladığını düşünüyorum." maddesine \bar{X} :4,88 ortalama ile "Tamamen Katılıyorum"; "YEE YouTube sayfasında paylaşılan videoları gereksiz buluyorum." maddesine \bar{X} :1,33 ortalama ile "Kesinlikle Katılmıyorum"; "YEE YouTube sayfasında paylaşılan videoları sıkıcı buluyorum." maddesine \bar{X} :1,44 ortalama ile "Kesinlikle Katılmıyorum" ve "YEE YouTube sayfasında paylaşılan videoları eğlenceli buluyorum." maddesine \bar{X} :4,88 ortalama ile "Kesinlikle Katılıyorum" şeklinde görüş bildirmişlerdir.

İkinci temada Türkçe dil bilgisi anlatılan videoların işlevsel olup olmadığına yönelik görüşlerin tespit edilmesine yönelik 6 maddeye yer verilmiştir. Katılımcılar, "Dil bilgisi ile ilgili "Türkçe Öğreniyorum" videoları her seviyedeki öğrenciye hitap ediyor." maddesine \bar{X} :5,00 ortalama ile "Kesinlikle Katılıyorum"; "'Türkçe Öğreniyorum' videoları dil bilgisi yapılarını öğrenmeye yardımcı oluyor." maddesine \bar{X} : 4,66 ortalama ile "Kesinlikle Katılıyorum"; "'Türkçe Öğreniyorum' videolarında anlatılan dil yapılarını iletişimde nasıl ve nerede kullanacağıma dair örnekler veriliyor." maddesine \bar{X} :4,22 ortalama ile "Kesinlikle Katılıyorum"; "Derslerle ilgili videoları anlatan öğretmenlerin gerekli yetkinliğe sahip olduğunu düşünüyorum." maddesine \bar{X} :4,88 ortalama ile "Kesinlikle Katılıyorum"; "Öğretmenin yönlendirmesine göre derslerle ilgili videoları derse katılmadan önce anlatılacak konu ilgili ön hazırlık yapmak için izliyorum." maddesine \bar{X} :3,11 ortalama ile "Kararsızım" ve "Öğretmenin yönlendirmesine göre derslerle ilgili videoları öğrendiklerimi tekrar etmek için izliyorum." maddesine \bar{X} :3,00 ortalama ile "Kararsızım" şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Üçüncü temada videoların, öğrencilerin yaptıkları yanlışları ve anlatım bozukluklarını fark etmelerine katkısı olup olmadığı konusundaki öğrenci görüşlerinin tespit edilmesine yönelik 6 maddeye yer verilmiştir. Katılımcılar, "'Gülelim öğrenelim' videoları yanlış anlamda

kelime kullanımlarını fark etmeyi sağlıyor.” maddesine \bar{X} : 4,77 ortalama ile “Kesinlikle Katılıyorum”; “‘Deyimler Düşündüğün Gibi Değil’ videoları deyimlerin iletişimde doğru olarak nasıl kullanılacağını açıkça gösteriyor.” maddesine \bar{X} : 4,77 ortalama ile “Kesinlikle Katılıyorum”; “‘Atalar Ne Demiş’ videoları atasözlerini iletişimde doğru olarak nasıl kullanılacağını açıkça gösteriyor.” maddesine \bar{X} : 4,88 ortalama ile “Kesinlikle Katılıyorum”; “‘Türkçe öğreniyorum’ videoları yanlış veya eksik kullandığım gramer yapılarını fark etmemi sağlıyor.” maddesine \bar{X} : 4,33 ortalama ile “Kesinlikle Katılıyorum”; “‘Türkçemle yarışıyorum’ videoları farklı sosyal ortamlarda dili doğru olarak nasıl kullanılacağı konusunda katkı sağlıyor.” maddesine \bar{X} : 4,22 ortalama ile “Kesinlikle Katılıyorum” ve “‘Günlük Hayatta Türkçe’ videoları farklı sosyal ortamlardaki günlük konuşmaları pratik yapmaya katkı sağlıyor.” maddesine \bar{X} : 4,00 ortalama ile “Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Dördüncü temada videoların, Türk kültürünü aktarmada yararlı olup olmadığı konusundaki öğrenci görüşlerinin tespit edilmesine yönelik 8 maddeye yer verilmiştir. Katılımcılar, “Dil ve kültür bağlantılıdır. Bu yüzden Türkçe öğretilirken Türk kültürünün de öğretilmesi önemlidir.” maddesine \bar{X} : 5,00 ortalama ile “Kesinlikle Katılıyorum”; “YEE YouTube hesabında paylaşılan videolarda Türk dili ile birlikte Türk kültürü de öğretilmeye çalışmaktadır.” maddesine \bar{X} : 4,88 ortalama ile “Kesinlikle Katılıyorum”; “‘Kültürün Dili’ videolarında Türk kültürünün önemli parçalarından örneklere yer verilmektedir.” maddesine \bar{X} : 4,55 ortalama ile “Kesinlikle Katılıyorum”; “‘Kültürü Hisset’ videolarında yabancıların Türk şehirlerini gezerek Türkçe tanıtması anlatan kişilerle empati kurmayı sağlamaktadır.” maddesine \bar{X} : 3,88 ortalama ile “Katılıyorum”; “‘Kültürü Hisset’ videoları Türk kültürüne karşı merak uyandırmaktadır.” maddesine \bar{X} : 3,88 ortalama ile “Katılıyorum”; “‘Kültürü Hisset’ videoları Türk kültürüne karşı merak uyandırmaktadır.” maddesine \bar{X} : 4,11 ortalama ile “Katılıyorum”; “‘Lezzete Dair’ videoları yemek kültürüne dikkat çekmektedir.” maddesine \bar{X} : 3,44 ortalama ile “Katılıyorum”; “‘Endemik’ videoları Türkiye’nin şehirleri ile ilgili dikkat çekici bilgiler vermektedir.” maddesine \bar{X} : 3,55 ortalama ile “Katılıyorum” ve “‘81 İlde Tarihe Yolculuk’ videoları Türkiye’deki şehirlerde bulunan önemli tarihi yerler ile ilgili önemli bilgiler vermektedir.” maddesine \bar{X} : 4,00 ortalama ile “Katılıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Sonuç olarak bu çalışmaya katılan katılımcılar, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde teknolojiye faydalanılmasının olumlu katkı sağladığını düşünmektedir. Katılımcılar, YEE YouTube sayfasında paylaşılan videoları eğlenceli bulduklarını ifade etmişlerdir.

Dil bilgisi anlatılan videoların, işlevsel dil bilgisine yönelik hazırlanıp hazırlanmadığına dair öğrenci görüşlerini tespit etmek amacıyla 6 madde hazırlanmıştır. Bu temada katılımcılar, Türkçe dil bilgisi anlatılan “Türkçe Öğreniyorum” videolarının her seviyeye hitap ettiği ve dil bilgisi öğrenmeye yardımcı olduğu yönünde olumlu görüş bildirmişlerdir. Katılımcılar, videolarda, anlatılan dil yapılarının iletişimde nasıl ve nerede kullanılacağına dair örnekler verildiğini ve videoları anlatan öğretmenlerin gerekli yeterliğe sahip olduklarını düşündüklerini bildirmişlerdir.

Videoların, öğrencilerin yaptıkları yanlışları ve anlatım bozukluklarını fark etmelerine katkısı olup olmadığı konusundaki öğrenci görüşlerini tespit etmek amacıyla 6 madde hazırlanmıştır. Katılımcılar bu temada, “Gülelim öğrenelim” videolarının yanlış anlamda kelime kullanımlarını fark etmeyi sağladığı “Deyimler Düşündüğün Gibi Değil” videolarının deyimlerin ve “Atalar Ne Demiş” videolarının atasözlerinin iletişimde doğru olarak nasıl kullanılacağını açıkça gösterdiğini ifade etmişlerdir. “Türkçe öğreniyorum” videolarının

yanlış veya eksik kullanılan gramer yapılarının fark edilmesini sağladığını ve “Türkçemle yarışıyorum” videolarının farklı sosyal ortamlarda dili doğru olarak nasıl kullanılacağı konusunda katkı sağladığını belirtmişlerdir. “Günlük Hayatta Türkçe” videolarının farklı sosyal ortamlardaki günlük konuşmaları pratik yapmaya katkı sağladığı yönünde görüş bildirmişlerdir.

Dördüncü temada videoların, Türk kültürünü aktarmada yaralı olup olmadığı konusundaki öğrenci görüşlerini tespit etmek için 8 madde hazırlanmıştır. Katılımcılar, Türkçe ile birlikte Türk kültürünün de öğrenilmesi gerektiğini düşünmektedir. YEE YouTube hesabında paylaşılan videolarda Türkçe ile birlikte Türk kültürünün de verildiğini ifade etmişlerdir.

Sonuç olarak 12 hafta boyunca derslere katılan ve daha sonra katılımcı olarak ankete cevap veren öğrenciler, YEE YouTube sayfasında paylaşılan videolarda Türkçe dil bilgisi kurallarının işlevsel olarak ele alındığı, videoların iletişimde yaptıkları/yapabilecekleri yanıtları (anlatım bozuklarını) fark etmelerine ve Türk kültürünü öğrenmeye katkı sağladığını düşünmektedirler denilebilir.

Kaynakça

- Alp, Yunus ve Kaleci, Devkan. “YouTube Sitesindeki Videoların Eğitim Materyali Olarak Kullanımına Yönelik Öğrenci Görüşleri”. *International Journal of Active Learning* 3.1 (2018) 57-68.
- Aruğarslan, Emine ve Çivril, Hanife. “Öğrenme Ortamı Olarak YouTube’un Kullanılmasına İlişkin Öğrenci Görüşleri”. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırma Dergisi* 9.1 (2023) 356-375.
- Barın, Erol. “Yabancılara Türkçe Öğretiminde İlkeler”. *Türkiyat Araştırmaları* 1.9 (2004) 24-26.
- Benzer, Ahmet. *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde İşlevsel Dil Bilgisi*, Ankara: Pegem Akademi, 2020.
- Boylu, Emrah. “Dil-Kültür İlişkisi ve İran’da Türkçe Öğretimine Etkisi”. *KMU Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi* 16.2 (2014) 19-28.
- Cem Değer, Ayşe, Çetin, Betül ve Oflaz Köleci, Emine. *Kuramdan Uygulamaya Yabancılara Türkçe Dilbilgisi Öğretimi*, Ankara: Pegem Akademi, 2023.
- Chartrand, Robert. “Social Networking For Language Learners: Creating Meaningful Output With Web 2.0 Tools”. *Knowledge Management & E-Learning: An International Journal (KM&EL)*, 4.1 (2012) 97-101.
- Cihangir, Hasan Hüseyin ve Çoklar, Ahmet Naci. “Using YouTube As An Education Environment: Examining Follower Views”. *International Technology and Education Journal* 5.1 (2021) 50-60.
- Copley, Jonathan. “Audio and Video Podcasts of Lectures For Campus Based Students: Production and Evaluation of Student Use”. *Innovations in Education and Teaching International* 44.4 (2007) 387-99.

- Çangal, Önder. Yabancılar Türkçe Öğretiminde Sosyal Medya Kullanımının Yazma Becerisine Etkisine Yönelik Öğrenici Görüşleri. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, Özel Sayı I/II, (2020 Sonbahar) 52-61.
- Davis, Randall. "Utopia or Chaos? The Impact of Technology on Language Teaching". *Teaching English with Technology* 6.4 (2006), sy.
- Duffy, Peter. "Engaging the YouTube Google-eyed Generation: Strategies for Using Web 2.0 in Teaching and Learning". *Electronic Journal of E-learning*, 6.2 (2008) 119-30.
- Görü Doğan, Tülay. "Türkiye'de E-öğrenme Uygulamalarına Esnek Bir Bakış". *Türkiye'de E-öğrenme Gelişmeler ve Uygulamaları II* (2011) 13-24.
- Güneş, Firdevs. *Türkçe Öğretimi Yaklaşımlar ve Modeller*. Ankara: Pegem Akademi, 2013.
- İlhan, Erol ve Aydoğdu, Görgülü Aydoğdu, Adalet. "YouTube Kullanıcılarının Kullanım Motivasyonlarının İncelenmesi". *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi* 7.2 (2019) 1130-53.
- Halliday, Michael A.K. *An Introduction to Functional Grammar*. London: Baltimore, USA: Edward Arnold, 1994.
- Hamid, Suraya; Chang, Shanton. ve Kurnia, Sherah. "Identifying The Use of Online Social Networking in Higher Education. In Same Places, Different Spaces". *Proceedings Ascilite Auckland*, 419-22.
- Karatay, Halit, Karabuğa, Hüseyün ve İpek, Ozan. "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Edmodo'nun Kullanımı: Bir Durum Çalışması". *Ana Dili Eğitimi Dergisi* 6.4 (2018) 1064-90.
- Özarlan, Meral, Kubat Betül ve Bay, Ömer Faruk. "Uzaktan Eğitim İçin Entegre Ofis Dersi'nin Web Tabanlı İçeriğinin Geliştirilmesi ve Üretilmesi". *Akademik Bilişim IX. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri* (2007).